

Zářiové vydání dopravního občasníku Volant 2011

Řidiči by neměli podceňovat pojištění právní ochrany

Neustále se mění legislativa a zpřísňující se podmínky pro podnikání v silniční dopravě mají dopad nejen na dopravce, ale i na řidiče, kteří v první linii při silničních kontrolách pocítují, že něco opomenuli. S předsedou Sdružení řidičů CZ, o. s., Pavlem Lukášem jsme proto hovořili o tom, jak tato nezisková organizace napomáhá profesionálním řidičům bezproblémovému výkonu jejich povolání.

„Jak a proč vaše sdružení vzniklo?“

„S tím, jak policie začala přitvrzovat s kontrolami, se na diskusních fórech na internetu začaly objevovat i různé rady, jak se řidiči mohou vyhnout nepříjemnostem, například v souvislosti s dodržováním sociálního předpisu. Vzhledem k tomu, že ne každý podával přesné informace, začalo se o to zajímat několik profesionálních řidičů, kteří se snažili odpovídat kompetentně. Těchto fór však bylo více, informace se tříštily a vše začínalo být nepřehledné.

Rozhodli jsme se proto zřídit vlastní server, na němž bychom publikovali to nejdůležitější, co řidiči potřebují ke své práci – například vyjasnění pojmů a požadavků vyplývajících z předpisů vztahujících se k dopravě, informace o dopravních kamerách, dopravní situaci, uzavírkách, různých mytých systémech atd. Takto vznikl server www.proridice.eu, který se postupně rozšířil i o diskusní fórum, na němž se řidiči mohou ptát přímo na konkrétní problémy a nejasnosti, které jim dopravce a ani leckterý školitel při pravidelném školení řidičů není schopen vysvětlit. Začali jsme být známější, ale po čase naše činnost přerostla určitou mez a dospěli jsme k názoru, že bychom měli být také nějak organizováni. V září roku 2009 jsme proto založili občanské sdružení, tedy neziskovou organizaci Sdružení řidičů CZ, které je otevřené všem řidičům, i když při-márně slouží jako sdružení profesionálních řidičů.“

„Jak vnímáte skutečnost, že sdružujete zástupce profese, která nepatří k nejoblíbenějším?“

„Vedle toho, že se snažíme zvýšit informovanost našich členů i širší veřejnosti o předpisech, je naším cílem také přispět k tomu, aby se zlepšil pohled veřejnosti na řidiče kamionů. Například média se v podstatě neustále vyjadřují negativně o všem, co je nějak spojeno se silniční nákladní dopravou. Dokonce často ani nerozlišují mezi tím, když nabourá dodávka nebo těžká souprava – vždy hovoří o nehodě kamionu. Také obyvatelé obcí postižených kamionovou dopravou na řidiče nákladních vozidel nadávají, ale vůbec si neuvědomují, že řidiči jsou obyčejní zaměstnanci, kteří musí dodržovat trasu, kterou jim majitel vozidla nařídí.“

„Dodržování jakých předpisů činí řidičům podle vašich zkušeností největší potíže?“ „Jednoznačně největší problémy jsou stále s dodržováním přestávek a dob řízení, s doplňováním záznamů na kartu řidiče a s vyplňováním tachografických koutů. Spojili jsme se proto s odborníkem na tachografy a již v roce 2009 jsme na benzinové pumpě u Plzně řidičům nabídli, že jim načteme karty a vyhodnotíme jim, jaké přestupky na nich mají zaznamenané. Udělali jsme tedy v podstatě to, co dělá policie při

silničních kontrolách. Bylo tam hodně řidičů a ukázalo se, že mnozí z nich vůbec nevědí, co vše lze z karty řidiče vyčíst, natož aby věděli, jak problémům předcházet.

Tato první akce měla velký úspěch, avšak být někde celý den je pro nás finančně náročné, navíc ne každý řidič si v daném termínu může udělat čas. Vytvořili jsme proto tištěné návody pro obsluhu tachografů a dodržování bezpečnostních přestávek a také simulátor tachografu, který jsme umístili na web. Na něm si každý řidič může online vyzkoušet, jak obsluhu tachografu zvládá – ihned vidí, zda postupoval správně nebo kde udělal chybu.“

„Co dalšího řidičům komplikuje život?“ „Další problém, na který od počátku naší činnosti narážíme, je přetěžování vozidel. Řada řidičů je pokutována za přetížené vozidlo, přestože ve většině případů sami tento stav ovlivnit nemohou, protože v místě nakládky váha nebývá a nápravové váhy u většiny vozidel také nejsou. Zjistili jsme, že chyba byla jednoznačně v zákoně, podle něhož za hmotnost nákladu odpovídal pouze řidič. Iniciovali jsme proto petici, aby za přetížené vozidlo odpovídal vedle řidiče a dopravce i odesílatel, kterou podepsalo čtrnáct set osob. Odeslali jsme ji do poslancecké sněmovny a tím to skončilo, protože nebyla vůle to řešit.

Nyní je sice již stanoveno, že za přetížení bude vinen odesílatel, pokud uvede nepravdivé údaje, ale je to poněkud alibistické řešení, protože vina může být někdy těžko prokazatelná. My jsme navrhovali jednoduché a v západních zemích běžné řešení – aby v zákoně bylo uvedeno, že vozidlo z areálu toho, kdo nakládá, nesmí vůbec vyjet přetížené.

Navíc se v současné době hodně hovoří o vysokorychlostním vážení. Výhrady vůči němu jsou dostatečně známé, ale například kraj Vysočina nyní hodlá pořídit za 180 milionů Kč vysokorychlostní váhy, i když podle statistiky, kterou nám zaslali, žádný kamion v kraji Vysočina za první čtvrtletí letošního roku nebyl přistižen za překročení hmotnostního limitu. To však nebude konečný výdaj, protože další prostředky budou zapotřebí na samotný provoz, na obslužný personál, na vyhodnocování a také na stabilní váhy, na kterých se budou výsledky ověřovat.“

„Jste nezisková organizace, ale v podstatě řešíte právní servis, což není jednoduché ani levné...“ „To je náš největší problém. Obrací se na nás řada řidičů, kteří se v zahraničí dostali do nějakých potíží a kteří o nás vědí od kolegů nebo z internetu. Všem říkám: ‚Nezlobte se, jsme nezisková organizace, nemáme prostředky na právní zastupování, pouze vám můžeme doporučit právníka, s nímž spolupracujeme, ale zaplatit si ho budete muset sám.‘

Řidičům doporučujeme, aby se těmto komplikacím vyhnuli tím, že zajistí pojištění právní ochrany. Navázali jsme spolupráci s pojišťovnou AXA Assistance. Ta pro naše sdružení připravila výhodnou nabídku na pojištění právní ochrany řidiče, a to i včetně pracovněprávních sporů. Doporučujeme je všem řidičům, protože za devatenáct set Kč na rok chrání sami sebe, a to jak v případě, že by potřebovali právní pomoc, tak i kdyby měli problémy se svým zaměstnavatelem. Pokud by tedy například zaměstnavatel řidiči neplatil diety, řádně nevyplácel mzdu, neoprávněně strhával peníze za spotřebu, za rozbité zrcátko atd., může řidič zvednout telefon, zavolat asistenci a vše již budou řešit právníci. A pokud řidič jezdí jako živnostník, může si pojištění pouze právní ochranu, což jej vyjde jen na dvanáct set Kč.

Takže zhruba za jeden či dva tisíce Kč řidičům zajišťujeme, že mají k dispozici celý rok po 24 hodin denně na telefonu právníka. Navíc asistenční služba jim zajišťuje i bezprostřední tlumočení, což se

může hodit například při silničních kontrolách ve Francii a jiných zemích.

Těm, kteří pojištění nemají, se snažíme také pomoci, alespoň radou. A máme již řadu ověřených informací získaných jak při řešení některých předchozích případů, tak na základě spolupráce s pojišťovnou AXA. Shromažďujeme totiž dotazy řidičů a předáváme je pracovníkům pojišťovny s tím, aby nám napsali, jak by se zachovali v situaci, kdyby šlo o jejich pojištěnce.“

„Pojištění mívají řadu výluk. Nestává se, že nakonec pojišťovna řekne, že na daný případ se pojištění nevztahuje?“ „Narazili jsme na to v předstihu právě díky tomu, že jsme pojišťovně předávali dotazy řidičů. Pojišťovna nás upozornila, že pokud řidič něco poruší vědomě, i když argumentuje tím, že mu to nařídil dopravce, pojištění se na takový případ nevztahuje.“

„Jaký je finanční limit pro plnění smlouvy?“ „Limit plnění je pět set tisíc Kč za celý rok. Myslím si, že normálnímu člověku, který jezdí zodpovědně a jen výjimečně se dostane do nějakého problému, by půl milionu ročně na základní právní pomoc mělo stačit.“

Jsem toho názoru, že pojištění právní ochrany by žádný řidič neměl podceňovat. Potvrzuje nám to i Centrum obětí dopravních nehod. To důrazně upozorňuje, že pokud se stane vážná nehoda, je třeba, aby tam ihned dorazil právník a zajistil práva poškozených. A dojde-li k úmrtí, bývá i patrná snaha shodit vinu na mrtvého. Proto také toto centrum nabízí poškozeným právní pomoc a upozorňuje je, aby bez právníka nevyprávěli.“

„V posledních měsících se opět začíná projevovat nedostatek kvalitních řidičů. Znamená to tedy, že podmínky na trhu práce se mění ve prospěch řidičů?“ „To bych neřekl, tato situace se opakuje v podstatě cyklicky. Problém je v tom, že jsou řidiči a řidiči. Někteří dodržují přesně všechny předpisy, protože dobře vědí, že na kartě řidiče mají všechny přestupky zaznamenané a zastaví-li je policie, mohou dostat za porušení sociálního předpisu velkou pokutu. Navíc stane-li se to vícekrát, mohou přijít i o řidičské oprávnění. Řada slušných řidičů se proto chrání a snaží se všechny předpisy dodržovat. U mnoha dopravců však nejsou oblíbeni, protože jezdí tak, jak jim to umožňují předpisy. Některé firmy proto raději najímají řidiče, kteří se předpisy příliš nezatežují, a když se tito řidiči vybudují, najmou si dopravci jiné řidiče.“

„Opravdu to tak funguje?“ „Ano, navíc řidiči jsou často postihováni i v případech, že se snažili porušení předpisů zabránit. Stačí, že se řidič ocitne v dopravní zácpě (příkladem může být Pražský okruh), a když se kolona konečně rozjede, už musí udělat přestávku. Na dálnici však zastavit nemůže, takže musí zastavit na nejbližším vhodném místě, kde si vytiskne pásku z tachografu, na kterou napíše zdůvodnění ‚kolona‘. To však nemůže dělat každý den, a navíc ne každý řidič o tom ví. Proto na to řidiče neustále upozorňujeme a školíme je v obsluze tachografů.“

A to nemluvíme o tom, že i když si řidič počíná správně, ne každý policista je ochoten tento zápis na pořízený výtisk z tachografu vzít na vědomí. Řešili jsme také situaci, kdy policista vyžadoval jako doklad o provedení týdenního odpočinku takzvané protočené kolečko z analogového tachografu. Dokladování o odpočinku tak, jak je stanovené předpisem, odmítal uznat. Řešili jsme to až na policejním prezidiu.

Často opravdu záleží na konkrétním policistovi, jak co posoudí. Některý řidiče pustí, protože pochopí, že řidič neměl kde zastavit a musel dojet, jiný si jen stáhne data, uvidí čtyři přestupky, které neumí dále vyhodnotit, a udělí řidiči pokutu. Přitom z tachografu vozidla lze snadno poznat třeba i to, že řidič dvacet minut před tím, než zastavil kvůli bezpečnostní přestávce, jel krokem z důvodu kolony a poté hledal místo na zaparkování.“

„Za porušení dob řízení a odpočinku je však postihován i dopravce...“ „Ano, to máte sice pravdu, ale praxe je taková, že to většinou odnese převážně jen řidič na silnici, který může dostat pokutu až 5000 Kč, ve správním řízení až 10 tisíc Kč. Ve většině případů se výše pokut při silničních kontrolách pohybují v průměru kolem 2500 Kč. A když přijde kontrola k dopravci, on řekne ‚já záznamy nemám, systém se mi pouchal‘ nebo se s kontrolním

orgánem nějak dohodne a dostane směšnou, pouze pětitisícovou pokutu. To se mu samozřejmě vyplatí, protože kontrola přijde možná jen jednou za rok.“

Tuto praxi máme ostatně potvrzenou i od krajských úřadů, které jsme požádali o informaci o tom, kolik správních řízení za porušování nařízení 561/2006/ES bylo s dopravci vedeno a kolik pokut jim za to bylo uděleno. Dozvěděli jsme se zajímavá čísla – průměrná pokuta pro dopravce činila deset tisíc Kč! To opravdu není žádná motivace, aby si firma s dodržováním dob řízení a odpočinku dělala starosti. Takže dopravce si řekne – já to klidně zaplatím, ale všichni u mě budou jezdit na dvě karty, nebudou dodržovat přestávky, a když se jeden řidič vybuduje, najmu si jiného. A někdo, kdo kvůli nedostatku peněz na takové podmínky přistoupí, se dnes vždycky najde.

Ale naštěstí jsou i tací, kteří chápou, že slušní řidiči jsou pro firmu nakonec přínosem. Ostatně i se zástupci Sdružení ČESMAD Bohemia a Společstvím autodopravců Čech a Moravy (SAČM) jsme se shodli na tom, že každý dopravce by měl být rád, když bude mít poctivé a svědomité řidiče, kteří mu budou vydělávat a nebudou dělat problémy. Říkám, že spokojený řidič rovná se spokojený dopravce. To by si měli uvědomit i dopravci upřednostňující řidiče, kteří na předpisy moc nehledí. Když budou řidiči porušovat doby odpočinku, budou nevyspějí a firmě bude neustále hrozit, že dojde k poškození vozidel i zboží.“

„Jaké jsou podmínky pro členství ve vašem sdružení?“ „Samozřejmě máme radost, když vidíme, že se o nás dozví někdo další. Ale je pravda, že vše něco stojí – jak chodí celé organizace, tak správa serverů, tisk letáků, organizace školení atd., takže členové platí za celý servis, který mají k dispozici, ročně příspěvek 250 Kč. Ale i ten, kdo není naším členem, může diskutovat na našem diskusním fóru. Jeho výhoda je v tom, že na rozdíl od jiných diskusních fór u nás si všechny odpovědi zpětně pročítá odborník a případné nepřesnosti opravuje. Snažíme se, abychom zveřejňovali opravdu relevantní informace. Když dojde na něco sporného, vždy žádáme o stanovisko státní úřad, abychom mohli doložit, na základě čeho se kloníme k určitému závěru. Psali jsme například již i do Bruselu.“

„Zmínil jste se o tom, že řidiči mají problémy s dodržováním bezpečnostních přestávek. Je to dáno tím, že zcela nerozumějí předpisům, neumějí ovládat tachograf, nebo nemají kde zastavit?“ „V podstatě je to všechno dohromady. Každý řidič chodí každý rok na profesní školení, kde by se měl vše potřebné dozvědět. Ale tato školení často probíhají formálně a jsou i školitelé, kteří přednášejí nesmysly. Na základě těchto zkušeností jsme navázali spolupráci s Centrem dopravního vzdělání, s. r. o., které organizuje školení pro řidiče i dopravce; naši členové zde školí obsluhu tachografu a podrobně vysvětlují všechna ustanovení nařízení 561/2006/ES. Máme již řadu příznivých ohlasů a řidiči, kteří se školení zúčastnili loni, se na tato školení vracejí, protože se na školení konečně dozvěděli něco, co opravdu potřebují.“

Milan Frydryšek – Dopravní noviny (www.dnoviny.cz)

**Objednávka pojištění právní ochrany
u AXA ASSISTANCE :
<http://axa.proridice.eu>**

Sdružení řidičů CZ
O.S.
www.sdruzeniridicu.cz
www.proridice.eu
www.proridice.info

**Diskuzní forum – poradna pro řidiče, otázky - odpovědi
Portál pro řidiče – aktuální články z dopravy
Soutěž pro řidiče – soutěž o ceny
Odkazy pro řidiče – dopravní situace, uzavírky, mapy
Fotogalerie pro řidiče – foto řidičů
Soubory pro řidiče – důležité soubory ke stažení**